

The concept of privacy from the perspective of couples: A phenomenological study

Fatima Ghorbani¹ | Kyomarth Farah Bahsh² | Javad Khodadadi Sangde³

DOR: 20.1001.1.26454955.1402.18.63.3.9

Abstract

This study aimed to evaluate the concept of privacy from the perspective of couples. This was a qualitative study based on a descriptive phenomenological approach. The study population consisted of all couples living in Tehran in 2020 who were married for 1 to 10 years, some of whom were selected as the sample by using the purposive sampling method until data saturation (12 women and 6 men). The data were collected through semi-structured interviews and then they were analyzed by Colaizzi interpretive analysis method. After coding the views of participants about privacy, 4 main themes and 31 sub-themes were extracted. The four main themes included privacy conceptualization, factors affecting the privacy of couples, consequences of privacy with tight boundaries, and examples of privacy. The results showed that each person considers privacy for himself/herself, and privacy is generally a relative concept. Examples of privacy include factors such as family issues, mobile phones, communication with friends, clothing, work issues, and thoughts and emotions. Since marital relationships are inherently complicated, it is difficult to consider inflexible boundaries of privacy for couples. In addition, complete adherence to privacy with tight boundaries in a marital relationship can reduce spouses' trust in each other as well as the stability of their relationship.

Keywords: Privacy, Marital relationship, Phenomenology, Colaizzi interpretive analysis method.

1. Corresponding Author: Master of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran. fatemeh.qorbani74@gmail.com
2. Associate Professor of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.
3. Assistant Professor of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

Cite this Paper: Ghorbani' F & Farah Bahsh'K, Khodadadi Sangde'J. The concept of privacy from the perspective of couples: ..., The Women and Families Cultural-Educational, 63(2), 83-114.

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۱/۰۷/۱۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۱۱/۰۳

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲/۰۴/۰۴

صص: ۸۳-۱۱۴

شابا چاپی: ۴۹۵۵-۲۶۴۵
الکترونیکی: ۵۲۶۹-۲۶۴۵

مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه زوجین: یک مطالعه پدیدارشناختی

فاطمه قربانی^۱ | کیومرث فرحبخش^۲ | جواد خدادادی سنگده^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف شناسایی دیدگاه زوجین نسبت به مفهوم حریم خصوصی انجام شد. در این پژوهش از روش کیفی و طرح پدیدارشناسی توصیفی استفاده شد. جامعه مورد مطالعه زوجین ساکن شهر تهران در سال ۱۳۹۹ که حداقل ۱ و حداکثر ۱۰ سال از ازدواجشان گذشته باشد بود. نمونه‌گیری به صورت هدفمند، تا حد اشباع اطلاعاتی (۱۲ زن و ۶ مرد) ادامه یافت. جمع‌آوری اطلاعات از طریق مصاحبه‌ی نیمه ساختاریافته صورت گرفت و تجزیه و تحلیل اطلاعات از طریق روش تحلیل تفسیری کلایزی و کدگذاری آن‌ها در حوزه دیدگاه زوجین به حریم خصوصی، منجر به ۴ مضمون اصلی و ۳۱ مضمون فرعی شد. مضامین اصلی شامل موارد زیر هستند: مفهوم بندی حریم خصوصی، عوامل مؤثر در حریم خصوصی بین زوجین، پیامدهای حریم خصوصی با مرزهای خشک (گسسته) و مصادیق حریم خصوصی. بر اساس یافته‌ها، هر فردی برای خود حریمی در نظر می‌گیرد. همچنین حریم خصوصی مفهومی نسبی است. مصادیق حریم خصوصی شامل برخی عوامل از جمله مسائل خانوادگی، موبایل، ارتباط با دوستان، پوشش، مسائل کاری، افکار و احساسات افراد و مواردی از این دست هستند. رابطه زن و شوهری از پیچیدگی بیشتری برخوردار است، به همین دلیل نمی‌توان حریمی با مرزهای خشک را برای آن در نظر گرفت و در نظر گرفتن حریم خصوصی با مرزهای نفوذ ناپذیر در رابطه‌ی زن و شوهری می‌تواند به کاهش اعتماد بین زوجین و تزلزل پایداری رابطه منجر شود.

کلید واژه‌ها: حریم خصوصی، رابطه زوجی، پدیدارشناسی، تحلیل تفسیری کلایزی.

۱. نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

Fatemeh.qorbani74@gmail.com

۲. دانشیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

۳. استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

استناد: قربانی، فاطمه؛ فرحبخش، کیومرث؛ خدادادی سنگده، جواد. مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه زوجین: یک مطالعه

پدیدارشناختی؛ ۶۳(۲)، ۸۳-۱۱۴. DOR: 20.1001.1.26454955.1402.18.63.3.9

ناشر: دانشگاه جامع امام حسین (ع) © نویسندگان

این مقاله تحت لیسانس آفرینندگی مردمی (Creative Commons License- CC BY) در دسترس شما قرار گرفته است.

مقدمه

افشای خود کلید آغاز روابط است. به سختی می توان تصور کرد که بدون خود افشایی چگونه می توان رابطه ای را آغاز کرد. هرچقدر که روابط پایدارتر و صمیمی تر می شوند، افراد اطلاعات شخصی بیشتری را فاش می کنند (ویلیامز، فینکنر و کرخوف^۱، ۲۰۲۰). افرادی که افشای متقابل دارند، احساس علاقه ی بیشتری به یکدیگر دارند و احساس می کنند که یکدیگر را بیشتر می شناسند، که این امر برای افشای اطلاعات صمیمی تر و توسعه روابط صمیمی ضروری است. بطور کلی خود افشایی در روابط، مثبت شناخته می شود، به طوری که صمیمیت، اعتماد و نزدیکی بین همسران را افزایش می دهد (فینکنر و بویکان تتیک^۲، ۲۰۱۵). سناعی منش و زارعی (۱۳۹۴) گزارش نمودند که بعد از آموزش مهارت خودافشایی به زوجین، صمیمیت کلی آن ها افزایش یافت. سرویکس، دیکسون، موریسون و پول^۳ (۲۰۰۷). در پژوهش خود به ۲ نوع جهت گیری برای حریم خصوصی در خانواده اشاره کردند: جهت گیری حریم خصوصی بیرونی^۴ و جهت گیری حریم خصوصی درونی^۵. جهت گیری بیرونی حریم خصوصی نشان دهنده ی به اشتراک گذاری اطلاعات خانوادگی با افراد غیر از خانواده است. جهت گیری داخلی حریم خصوصی به حفظ اطلاعات خانوادگی و عدم به اشتراک گذاری آن اطلاعات با دیگر افراد اشاره دارد. در این پژوهش مشخص شد که جهت گیری حریم خصوصی درونی پیش بینی کننده معناداری برای رضایت از روابط خانوادگی بوده است.

زمانی که در رابطه ای افشای متقابل وجود دارد، دو طرف شادی و ارتباط بیشتری را نسبت به زمانی که یک طرف افشا می کند و طرف دیگر گوش می کند، تجربه می کنند (اسپرچر، ترگر، وندرا، هیلار و والپ^۶، ۲۰۱۳). در این راستا در پژوهشی مشخص شد بطور

1. Willems, Y., Finkenauer, C., & Kerkhof, P.

2. Finkenauer, C., & Buyukcan-Tetik, A.

3. Serewicz, M., Dickson, F., Huynh Thi Anh Morrison, J., & Poole, L.

4. Exterior privacy orientation

5. Interior privacy orientation

6. Sprecher, S., Treger, S., Wondra, J., Hilaire, N., & Walpe, K.

کلی زنان بیش از مردان در رابطه زوجی خودافشایی می‌کنند (هورن و جوهانسون^۱، ۲۰۱۸). مکاریتی^۲ و همکاران (۲۰۱۷) دریافتند که افراد با عزت نفس بالاتر، خودافشایی بیشتری در روابطشان دارند که این رابطه بوسیله‌ی اعتماد میانجی‌گری می‌شود. ونگ^۳ و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهش خود نشان دادند که پنهان‌کاری هم بطور مستقیم و هم بطور غیر مستقیم بواسطه ویژگی‌های شخصیتی با بهزیستی روان رابطه منفی دارد. در تمام انواع روابط نزدیک (مثل روابط عاشقانه یا دوستانه) خود افشایی^۴ متقابل، پیش‌بینی‌کننده‌ی نتایج روابط سالم مانند نزدیکی، رضایت و اعتماد است (لارنسی، برت و روین^۵، ۲۰۰۵). بطور کلی اعتماد برای حریم خصوصی عامل مهمی است؛ برای مثال برخی افراد کنترل شدن فعالیت‌هایشان در فضای مجازی و موبایل را نشان از عدم وجود اعتماد در آن رابطه می‌دانند (نگ کونگو^۶، ۲۰۱۶). در پژوهشی مشخص شد سبک‌های دلبستگی افراد بطور غیر مستقیم، بواسطه خودافشایی میزان اعتماد افراد را پیش‌بینی می‌کند.

تلاش برای پنهان‌نگه داشتن برخی مسائل می‌تواند انرژی زیادی را از فرد بگیرد و باعث خستگی او در آن رابطه شود همچنین در میان گذاشتن برخی موضوعات استرس‌زا با دیگران بهزیستی روانی را افزایش می‌دهد (اسلپین، هالوی، گلینسکی^۷، ۲۰۱۹، اسلپین و مالتون^۸، ۲۰۱۹). پنهان‌کاری همچنین موجب کاهش کیفیت زندگی می‌شود (وس، میویجر، وناسن^۹، ۲۰۱۹). پنهان‌کاری و عدم افشا برخی از مسائل علاوه بر اثرات منفی بر رابطه، پیامدهای فردی را نیز به همراه دارد. به عنوان نمونه اسلپینو باستین^{۱۰} (۲۰۱۷) نشان دادند افرادی که رازی را از شریک زندگی خود پنهان می‌کنند به میزان بیشتری تمایل به

1. Horne, R., & Johnson, M.
2. McCarthy, M.
3. Wang, J.
4. Self disclosure
5. Laurenceau, J., Barrett, L., & Rovine, M.
6. Ngcongco, M.
7. Slepian, M., Halevy, N., & Galinsky, A.
8. Slepian, M., & Moulton-Tetlock, E.
9. Maas, J., Wismeijer, A., & Van Assen, M.
10. Slepian, M., & Bastian.

خود تنبیهی دارند. کارپو^۱ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهش خود بین خودافشایی و رضایت از رابطه زوجی ارتباط مثبت معناداری را نشان دادند. خود افشایی نقش مهمی در ایجاد و افزایش صمیمیت در رابطه زوجین دارد (ماساویرو^۲، ۲۰۱۶). بازاروا و چویی^۳ (۲۰۱۵) اظهار کردند که افشای خود افراد با سطوح صمیمیت آن‌ها با افراد مرتبط است. در تمامی رابطه‌های دونفره، حفظ رابطه، مهم‌ترین انگیزه خودافشایی به شمار می‌رود (پاول^۴، ۲۰۱۸). برخی نشان داده‌اند که خود افشایی در روابط زوجی می‌تواند با افزایش طول مدت رابطه زوجی، ارتباط داشته باشد یا نداشته باشد (اسپرچر^۵، ۱۹۸۷؛ سندرسون و کانتور^۶، ۱۹۹۷؛ پراگر^۷، ۱۹۸۹). همچنین در مقایسه با زوج‌های جوان، زوج‌های سالمند بسیار کم‌تر از بحث‌ها و خود افشایی‌های مربوط به مسائل و مشکلات زناشویی سود می‌برند (جنسن و راور^۸، ۲۰۱۵). لی^۹ (۲۰۱۶) مدلی را ارائه می‌دهد که در این مدل افشای اطلاعات موجب صمیمیت می‌شود و صمیمیت نیز رضایت از زندگی را افزایش می‌دهد.

تصمیم‌گیری در مورد اینکه چه چیزی خصوصی و یا عمومی است و ما دوست داریم که چه نوع اطلاعاتی را با دیگران به اشتراک بگذاریم انتخاب چندان ساده ای نیست. یکی از چالش‌هایی که در روابط صمیمی از جمله روابط زن و شوهری وجود دارد، برقراری تعادلی بین افشای اطلاعات و برقراری ارتباط با شریک زندگی و داشتن حریم خصوصی و حس استقلال و نگاه‌داشتن برخی از اطلاعات برای خود فرد است (ویلیامز، فیتکنر و کرخوف، ۲۰۲۰). به طور کلی، حریم خصوصی را می‌توان به عنوان کنترل بر اطلاعات شخصی تعریف کرد (سولو^{۱۰}، ۲۰۰۱). در روابط، زمانی که می‌خواهیم اطلاعات خصوصی را افشا کنیم با نیازهای متناقضی روبه‌رو می‌شویم که ما را ملزم به مدیریت برای به دست

1. Crapo, J.
2. Masaviru, M.
3. Bazarova, N., & Choi, Y.
4. Paubel, L.
5. Sprecher, S.
6. Sanderson, C., & Cantor, N.
7. Prager, K.
8. Jensen, J. F., & Rauer, A. J.
9. Lee, J.
10. Solove, D.

آوردن صمیمیت و استقلال می‌کند. این نیازها در روابط مختلف، اما به‌طور مشخص با همسر ما رخ می‌دهد. مدیریت مرزی موفق یک زوج از اطلاعات خصوصی ممکن است به کیفیت رابطه زناشویی آن‌ها کمک کند. مدیریت بسیار مهم است زیرا فرایندی است که از طریق آن با افشای اطلاعات هر یک از زوج ممکن است استقلال خود را از دست بدهد و یا از طرفی با افشای اطلاعات، صمیمیت رابطه را افزایش دهد (پترونو^۱، ۲۰۰۲). شعبانی، مومنی و ایزدی فرد (۱۴۰۰) پیشنهاد می‌کنند هر یک از زوجین با تعامل و همکاری و رعایت حریم یکدیگر از آسیب به رابطه بپرهیزند.

افراد از افشای شریک زندگی خود به‌عنوان یک نشانه تشخیصی برای کیفیت رابطه استفاده می‌کنند. زمانی که افراد اجتناب از موضوع و پنهان‌کاری را توسط شریک زندگی خود کشف می‌کنند شروع به زیر سؤال بردن پایه‌های اعتماد و عشق خود در رابطه می‌کنند که به‌نوبه خود باعث افزایش تعارض در طول زمان می‌شود (فینکنر، کرخوف، ریگتی و برنج، ۲۰۰۹). کاگ و یلدریم^۲ (۲۰۱۸) در پژوهشی با عنوان «نقش واسطه‌ای افشای خود همسر در رابطه بین رضایت زناشویی و حمایت از همسر» دریافتند که متغیر افشای خود زوجین، دارای نقش واسطه‌ای کامل بین حمایت از روابط زناشویی و رضایت از روابط زناشویی است. همچنین اوسل، لین و نی^۳ (۲۰۱۰، ۲۰۱۲) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که پنهان‌کاری از شریک زندگی با رضایت و تعهد کم‌تر در رابطه همراه بوده است، می‌توان گفت که پنهان‌کاری از شریک زندگی برای سلامت رابطه آسیب‌زا است. همچنین مریدیان (۱۳۹۶) در پژوهش توصیفی-تحلیلی خود، بدگمانی و سوء ظن را یکی از پیامدهای پنهان‌کاری همسران در نظر گرفته‌است. باین‌حال فینکنر و هازم^۴ (۲۰۰۰) در پژوهشی سعی کرده‌اند تا نشان‌دهند که حفظ اسرار نیز می‌تواند همانند خود افشایی به رضایت از رابطه کمک کند و حفظ برخی از اسرار می‌تواند تأثیر مثبتی بر رضایت از رابطه

1. Petronio, S.
2. Çağ, P. , & Yıldırım, I.
3. Uysal, A. , Lin, H. , & Knee, C.
4. Finkenauer, C. , & Haza, H.

داشته باشد. بلیتر^۱ (۲۰۰۲) نیز برخی از انواع خود افشایی همانند افشای احساسات منفی و علائق فردی را با رضایت کم تر از رابطه مرتبط می‌داند.

باید توجه داشت که افشای بیش از اندازه در روابط خانوادگی می‌تواند اعضای خانواده را آسیب‌پذیر کند (هات فیلد^۲، ۱۹۸۴). پترونو (۲۰۰۲) معتقد است حریم خصوصی به دلیل ارضای نیاز به استقلال افراد می‌تواند برای روابط مفید باشد. محسنی (۱۳۹۵) نیز بیان می‌کند که در زندگی زناشویی اصل بر رعایت حریم خصوصی است اما در مواردی با توجه به مقتضیات خانواده این حق محدود می‌شود. لذا دستیابی به تعادل برای افشا، عملکردی ظریف در هر رابطه‌ای است. با توجه به پژوهش‌های انجام‌شده در حوزه‌ی حریم خصوصی، مشاهده می‌شود که نوع دیدگاه افراد به پدیده‌ی حریم خصوصی متفاوت است (میرخشتی، ۱۳۹۲). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که «حریم خصوصی» مفهوم مهم و پیچیده‌ای است. این مفهوم در رابطه زوجی می‌تواند پیچیدگی بیشتری نیز داشته باشد. لذا مطالعه‌ی این پدیده در رابطه‌ی منحصر به فردی مثل رابطه‌ی زوجی، ضروری به نظر می‌رسد. نبود سطحی از حریم خصوصی که زوجین از آن احساس صمیمیت و نزدیکی داشته باشند و در عین حال، احساس از دست رفتن فردیت و استقلال نکنند، می‌تواند پیامدهای آسیب‌زایی برای رابطه داشته باشد.

علاوه به موارد ذکر شده، پژوهش‌های کیفی در این حوزه بسیار اندک هستند و بیشتر پژوهش‌های داخلی و خارجی به صورت کمی انجام شده است. لذا با توجه به اهمیت ثبات رابطه زوجی و رضایت زوجین از رابطه‌شان، پژوهش حاضر سعی داشت تا دید واضح‌تری را از این مفهوم به زوجین نشان دهد. همچنین در این پژوهش به شیوه‌ی کیفی به دنبال آن هستیم که به این مسئله پردازیم که همسران در بافت اجتماعی-فرهنگی کشورمان چه دیدگاهی نسبت به حریم خصوصی در رابطه‌شان دارند و این حریم خصوصی برای آن‌ها چه معنایی دارد؟ با توجه به اهمیت مسئله حریم خصوصی بین همسران و همچنین کمبود

1. Billeter, C.

2. Hatfield, E.

پژوهش‌های داخلی و خارجی در این حیطه، پژوهش حاضر به دنبال این است که داده‌های مفیدی را برای غنی‌سازی رابطه زوجین فراهم کند. در این راستا در پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این پرسش‌ها هستیم که (۱) دیدگاه همسران نسبت به حریم خصوصی چگونه است؟ (۲) از دیدگاه زوجین چه مواردی جزء حریم خصوصی آنان با همسرانشان است؟

روش پژوهش

مطالعه حاضر پژوهشی کیفی ۱ و رویکرد آن پدیدارشناسی ۲ بود. در این پژوهش جامعه عبارت بود از زوجین ساکن شهر تهران در سال ۱۳۹۹ که حداقل ۱ و حداکثر ۱۰ سال از ازدواجشان گذشته باشد (منطق در نظر گرفتن محدوده زمانی رابطه این بود که مفهوم حریم خصوصی در طول زمان‌های مختلف برای زوجین متفاوت می‌شود). روش انتخاب نمونه‌ی مطالعاتی در این پژوهش به صورت هدفمند ۳ بود. نمونه‌گیری تا اشباع اطلاعاتی، یعنی زمانی که داده جدیدی از سخنان مشارکت‌کنندگان دریافت نشد، ادامه پیدا کرد. نمونه شامل ۱۸ مشارکت‌کننده بود، که ۱۲ نفر آنان زن و ۶ نفر مرد بودند. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل این موارد بودند: رضایت داوطلب از شرکت در پژوهش، محل سکونت زوجین جدا از یکدیگر نباشد، زوجین در آستانه‌ی طلاق نباشند. در پژوهش حاضر برای جمع‌آوری اطلاعات از مصاحبه نیمه‌ساختار یافته استفاده شد. از جمله موارد رعایت شده اطمینان‌دهی از محرمانه ماندن اطلاعات و حق رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش بود. علاوه بر این به آنان توضیحی درباره‌ی سؤالات احتمالی که ممکن است بعد از انجام مصاحبه مجدد از آنان پرسیده شود نیز داده شد. به دلیل شرایط شیوع و ویروس کرونا تمامی مصاحبه‌ها به صورت غیرحضور در فضای مجازی صورت گرفته است. زمان حدودی مصاحبه‌ها بین ۴۵ دقیقه تا یک ساعت بود.

1. Qualitative
2. Phenomenological approach
3. Purposive

روش انتخابی برای تجزیه و تحلیل داده‌ها روش تحلیل تفسیری کلایزی^۱ بود. در مرحله‌ی اول متن مصاحبه‌های انجام‌شده به‌طور کامل پیاده‌سازی شد. سپس متن حاصل از مصاحبه‌ها، برای درک بهتر مطالب چندین بار مطالعه گردید و گزاره‌هایی که به مفهوم موردنظر محقق مرتبط بود، استخراج شد. در ادامه با بررسی مفاهیم مرتبط با موضوع پژوهش، سعی شد تا به معانی هر یک از این گزاره‌ها پی برده شود (فرموله کردن معانی). این مراحل توسط پژوهشگر روی همه‌ی مصاحبه‌ها پیاده‌سازی شد. سپس معانی فرموله شده‌ای که به هم مرتبط بودند داخل خوشه‌هایی از مقوله‌ها قرار داده شد، به‌طوری که تا حد امکان خوشه‌ها با یکدیگر هم‌پوشانی نداشته باشند و با کلماتی خلاصه و عاری از ابهام نام‌گذاری شده باشند. در نهایت جهت اعتبارسنجی یافته‌ها، مضامین استخراج‌شده در اختیار مشارکت‌کنندگان قرار داده شد تا از تأیید آن‌ها اطمینان حاصل شده و در صورت نیاز، اصلاحات موردنظر اعمال گردد. همچنین هر مرحله از کدگذاری با نظر و صلاحدید صاحب‌نظر انجام‌شده است.

یافته‌ها

هدف از این مطالعه شناسایی دیدگاه زوجین نسبت به مفهوم حریم خصوصی بود. یافته‌ها ۴ مضمون اصلی و ۳۲ مضمون فرعی را نشان می‌دهند. مضامین اصلی عبارتند از: مفهوم بندی حریم خصوصی، عوامل مؤثر در حریم خصوصی بین زوجین، پیامدهای حریم خصوصی با مرزهای خشک (گسسته) و مصادیق حریم خصوصی. جدول ۱. اطلاعات جمعیت شناختی مشارکت‌کنندگان.

مشارکت‌کنندگان	جنسیت	سن	سطح تحصیلات	وضعیت	طول مدت ازدواج
کد ۱	زن	۲۴	کارشناسی ارشد	خانه‌دار	۱ سال و نیم

فصلنامه علمی فرهنگی تربیتی زنان و خانواده

مشارکت‌کنندگان	جنسیت	سن	سطح تحصیلات	رتبه	مدت زمان آزمون
کد ۲	زن	۲۹	کارشناسی	کارمند	یک سال و ۷ ماه
کد ۳	زن	۲۹	کارشناسی	خانه‌دار	۲ سال
کد ۴	زن	۲۸	کارشناسی ارشد	معلم	۲ سال
کد ۵	زن	۳۰	کارشناسی	خانه‌دار	۳ سال و نیم
کد ۶	زن	۲۴	کارشناسی	خانه‌دار	۴ سال
کد ۷	زن	۲۷	کارشناسی	کارمند	۵ سال
کد ۸	زن	۲۵	کارشناسی	خانه‌دار	۴ سال
کد ۹	زن	۲۹	کارشناسی	کارمند	یک سال و نیم
کد ۱۰	زن	۲۶	دکتری	معلم	۳ سال
کد ۱۱	زن	۳۱	کارشناسی ارشد	معلم	۵ سال
کد ۱۲	زن	۲۵	کارشناسی	خانه‌دار	۳ سال
کد ۱۳	مرد	۳۵	کارشناسی ارشد	مهندس مکانیک	۷ سال
کد ۱۴	مرد	۳۴	کارشناسی ارشد	مهندس مکانیک	۵ سال
کد ۱۵	مرد	۳۳	کارشناسی	مهندس نرم‌افزار	۴ سال
کد ۱۶	مرد	۳۴	کارشناسی ارشد	آزاد	۱ سال و نیم
کد ۱۷	مرد	۳۴	کارشناسی ارشد	وکیل	دو سال و نیم
کد ۱۸	مرد	۳۱	کارشناسی ارشد	معلم	۳ سال

سوال اول: دیدگاه همسران نسبت به حریم خصوصی چگونه است؟

جدول ۲. مضامین اصلی، مضامین فرعی و مفاهیم اولیه مستخرج از تحلیل داده‌ها

مضمون اصلی	مضمون فرعی	مفاهیم اولیه
مفهوم بندی حریم خصوصی	کنترل اطلاعات	اختیار برای دادن اطلاعات، اجازه دخالت ندادن در امور شخصی، اجباری نبودن افشا، نظارت بر خروج اطلاعات

■ مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه زوجین: یک مطالعه پدیدارشناختی

مضمون اصلی	مضمون فرعی	مفاهیم اولیه
	نسبی بودن حریم خصوصی	تفاوت دیدگاه افراد در حریم خصوصی، تفاوت فرهنگ‌ها در حریم خصوصی، تفاوت جنسیت افراد در حریم خصوصی، تفاوت در میزان سختی مرزها با افراد مختلف، اهمیت متفاوت حوزه‌های مختلف برای حریم خصوصی، تفاوت تعریف مشترک هر زوج از حریم خصوصی با زوج‌های دیگر
	حریم خصوصی به‌عنوان چهارچوبی امن	رسیدگی به امور شخصی بدون دخالت دیگران، امنیت روانی، محیطی امن برای افراد در اجتماع
	حریم خصوصی به‌عنوان مرز	فاصله مناسب با دیگران، تعیین حد و حدود برای دیگران، احترام به حریم دیگران، مشخص‌کننده حدود صمیمیت
	عدم آسیب به دیگران در صورت وجود حریم خصوصی	آسیب به طبیعت، ضرر زدن به مال و جان افراد دیگر، مختل کردن آسایش روانی دیگران
	حریم خصوصی به‌عنوان یک حق	الزام وجود حریم خصوصی، در نظر داشتن حریم خصوصی به‌عنوان امری مسلم و نه لطف دیگران،
عوامل مرتبط با حریم خصوصی بین زوجین	اعتماد	ذهنیت مثبت به فرد مقابل، عدم سو استفاده از اطلاعات قبلی، باور به اینکه شخص مقابل فردی امین است، احساس اطمینان متقابل و نه یکسویه برای تبادل اطلاعات

مفاهیم اولیه	مضمون فرعی	مضمون اصلی
فضای احساس راحتی در طول زمان، شناخت بیشتر یکدیگر، افزایش احساس نزدیکی بیشتر در بعد زمان، افزایش حس تشکیل خانواده‌ای واحد	طول مدت رابطه	عوامل مرتبط با حریم خصوصی بین زوجین
توصیه‌های آسیب‌زا، نقش یادگیری در دوران کودکی، مقایسه الگوهای ارتباطی دیگر زوج‌ها با رابطه زوجی خود، فرهنگ خانوادگی	خانواده‌ها و اطرافیان	
شفافیت بیشتر با افزایش صمیمیت، احساس مثبت از به اشتراک گذاری، احساس نزدیکی بیشتر در صورت کوچک بودن حریم خصوصی، ادراک زوجین از هم به عنوان یک واحد منسجم	صمیمیت بین زوجین	
پرسش‌های مکرر زوجین از یکدیگر در مسائل مختلف، واکنش نامناسب در مقابل برخی اطلاعات، تجسس پنهانی همسر در برخی امور، پنهان‌کاری برای جلوگیری از جر و بحث با فرد شکاک	حساسیت زیاد	
شکست در اعتماد به دیگران، تجربیات مثبت از مشورت با دیگران و اعتماد به آن‌ها، برخورد نامناسب از دیگران در گذشته نسبت به برخی اطلاعات، قضاوت شدن توسط دیگران در گذشته، داشتن والدین کنترلگر	تجربیات گذشته افراد	
مفاهیم اولیه	مضمون فرعی	مضمون اصلی

مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه زوجین: یک مطالعه پدیدارشناختی

مضمون اصلی	مضمون فرعی	مفاهیم اولیه
	صداقت	افزایش اعتماد در صورت ادراک صداقت، محدود شدن کنکاش همسر در صورت ادراک صداقت، احساس آرامش حاصل از داشتن صداقت، کاهش دغدغه حریم خصوصی برای زوجین
	انعطاف‌پذیری	پذیرش اطلاعات جدید بدون داوری، قابلیت سازگاری با موقعیت‌های بحرانی، فرصت دادن به دیگری برای ارائه برخی موضوعات حساس، شنکبایی برای برخورد با اطلاعات ناهمخوان با عقاید خود
	آشنایی قبل از ازدواج	شناسایی خصوصیات اخلاقی، تشخیص تمایل فرد برای سهیم کردن دیگری در موضوعات خصوصی، تلاش برای آشنایی با عقاید فرد در مورد حریم خصوصی، توافق روی برخی مصادیق حریم خصوصی قبل از ازدواج
	شخصیت افراد	درون‌گرایی یا برون‌گرایی، خلق و خوی افراد، امنیت روانی افراد، سبک دل‌بستگی افراد
	رسانه‌ها	تبلیغات در جهت حفظ حریم خصوصی، تشویق رسانه داخلی برای سهیم شدن زن و شوهر در همه امور زندگی، الگوگیری از سریال‌ها برای پنهان‌کاری برخی

		امور
	میزان تحصیلات	تاثیر آموزش بر باورهای افراد، آگاه شدن افراد از حقوق خود، تاثیر محیط دانشگاه بر سبک زندگی افراد، افزایش دایره ارتباطات افراد و پیچیده شدن حفظ حریم خصوصی
پیامدهای حریم خصوصی با مرزهای خشک (گسسته)	از بین رفتن اعتماد	حس طردشدگی دور شدن از هم، ادراک دروغ‌گویی از شخص مقابل، ایجاد سوءتفاهم‌های بسیار، ادراک خیانت، گوش به زنگی و آینده‌نگری منفی
	تزلزل پایداری رابطه	احساس هویت فردی به جای هویت مشترک، احساس سلطه یکی بر دیگری و سرد شدن فضای صمیمیت، درد و دل کردن با دیگران و اجازه دخالت به آن‌ها به جای گفتگو با همسر درمورد مسائل خصوصی

مفهوم‌بندی حریم خصوصی

این مقوله اصلی شامل ۶ مقوله‌ی فرعی است که توجه به آن‌ها اطلاعاتی درباره‌ی دیدگاه زوج‌ها به حریم خصوصی را به خواننده ارائه می‌کند. در ادامه به این مضامین پرداخته می‌شود.

کنترل اطلاعات: دیدگاه برخی از شرکت‌کنندگان در مصاحبه‌ها، نشان‌دهنده در نظر گرفتن حریم خصوصی در قالب کنترل اطلاعات است. این مضمون نشان‌دهنده‌ی این است که افراد مایل به کنترل میزان اطلاعاتی که تمایل دارند در اختیار دیگران بگذارند هستند. احساس عدم کنترل بر اطلاعات شخصی موجب نارضایتی طرفین رابطه خواهد شد. شرکت‌کننده شماره ۱۰: «به نظر من حریم خصوصی اینه که چقدر راجع به کارایی که می‌خوای انجام بدی تو گذشته و حال و آیندت افراد دیگه اطلاعات داشته باشن».

نسبی بودن حریم خصوصی: این مضمون نشان می‌دهد که تعریف هر شخصی از حریم خصوصی ممکن است متفاوت باشد. نه تنها افراد مختلف در تعریف این مفهوم اختلاف نظر دارند بلکه فرهنگ‌ها و جوامع مختلف، افراد با سنین متفاوت و جنسیت افراد و عوامل دیگری ممکن است در تعریف حریم خصوصی تأثیر گذار باشند. لذا تعریف واحدی از این مفهوم برای همه و در همه موقعیت‌ها وجود ندارد. شرکت کننده شماره ۱۰: «به نظر من حریم خصوصی هر فردی با یکی دیگره فرق می‌کنه نظر و دیدگاه هر فردی که چقدر مردم از زندگی‌ش سر دربیارن».

حریم خصوصی به‌عنوان چهارچوبی امن: افرادی حریم خصوصی را به‌عنوان گوشه‌ی امن زندگی خود در نظر گرفتند. احساس امنیت یکی از نیازهای اولیه همه‌ی انسان‌ها است. زمانی که کنترل بر اطلاعات را در دست داشته باشید احساس امنیت می‌کنید. شرکت کننده شماره ۱۴: «از نظر من حریم خصوصی یه فضایی هستش که داخلش احساس امنیت دارم برای انجام کارهایی که دوست دارم بدمشون و شاید با عرف مخالف باشه شاید با تربیت مخالف باشه فضای امن هستش که فقط خودم توی اون فضا قوانین رو تعریف می‌کنم و به کسی پاسخگو نباشم این الویت من هستش برای تعریف حریم خصوصی».

حریم خصوصی به‌عنوان مرز: چندین نفر به مفهوم «مرز» به‌عنوان حریم خصوصی اشاره کردند. افراد مرزبندی‌های متفاوتی با افراد مختلف دارند. حفظ فاصله‌ای که افراد در آن احساس راحتی کنند مهم و رضایت بخش است. افراد براساس میزان صمیمیت و نزدیکی، با دیگران مرزهای متفاوتی ایجاد می‌کنند. شرکت کننده شماره ۱۱: «من معتقدم که آدم‌ها هر کدوم یه انگار دایره‌هایی دور خودشون دارن یه حیطه‌هایی دارن که هر کسی حالا بنا به اون نسبت و صمیمیتی که باهاشون داره تا یه جایی می‌تونه وارد بشه و هی جلوتر که میاد تعداد کسانی که می‌تونن به اون مثلاً دایره دوم و سوم که نزدیک تره به اون فرد بشن تعداد افراد هی کم‌تر میشه و فقط افراد صمیمی‌تر می‌تونن بیان و نزدیک‌تر بشن».

عدم آسیب به دیگران در صورت وجود حریم خصوصی: اطلاعات و اعمالی وجود دارند که متعلق به هر فرد هستند و عدم دخالت دیگران در این امور باعث آسیب و صدمه‌ای به آنان نخواهد شد. درواقع آگاهی دیگران از این امور، فعالیت‌ها و یا اطلاعات، سود و یا ضرری را متوجه آن‌ها نخواهد کرد. برخی از افراد در تعریف خود از حریم خصوصی به این مورد اشاره

کردند. شرکت کننده شماره ۶: « حریم شخصی اون چیزیه که یک سری مسائلی هستش که خوب اگر درموردش تصمیم بگیریم آسیبی به کس دیگه‌ای نمی‌زنیم. چمیدونم مثل سفر رفتن مثل خیلی مسائل دیگه که می‌گم اینطوری نیستش که اگر من درموردش تصمیمی بگیرم به همسایم به پدر و مادرم به خواهرم اون مساله آسیبی بزنه. چیزایی که این تپیی باشه دیگه حریم شخصی اون فرد میشه».

حریم خصوصی به‌عنوان یک حق: وجود حریم خصوصی برای هر فردی در هر جامعه‌ای حقی است که افراد برای خود در نظر دارند و وجود آن از محبت و لطف دیگران نیست، بلکه حق هر فردی است که برای خود حریمی داشته باشد. شرکت کننده شماره ۱۵: « حریم خصوصی از نظر من بیشتر همون حقوق شخص در جامعه میشه که حالا آزادی‌هایی که باید داشته باشند اعم از فکری جسمی و هر چیز دیگری... به نظر میرسه که تعریف حریم خصوصی باید این باشه و احترامی که باید بهش قائل بشیم و حفظ حقوق افراد».

عوامل مرتبط با حریم خصوصی بین زوجین:

این مقوله اصلی شامل ۱۲ مقوله فرعی است. این مضمون اصلی شامل دیدگاه زوجین نسبت به عواملی است که می‌تواند در میزان حریم خصوصی موجود بین زوجین اثرگذار باشد. در ادامه هر یک از مقوله‌های فرعی مطرح می‌شود:

اعتماد: یکی از موارد مهم در حریم خصوصی اعتماد است. اعتماد موجب تسهیل خودافشایی و اجازه به دیگری برای وارد شدن در حریم خصوصی می‌شود. اگر اعتماد شکل گرفته باشد زوجین اطلاعات بیشتری را به اشتراک خواهند گذاشت و همچنین به دلیل وجود اعتماد کم‌تر در امور یکدیگر تجسس خواهند کرد. شرکت کننده شماره ۱۳: « به نظر من زوجین تا زمانی که به همدیگه اعتماد کامل دارن می‌تونن تا به حدی حریم خصوصی داشته باشن».

طول مدت رابطه: از این منظر هر چقدر رابطه طولانی‌تر و دارای قدمت بیشتری باشد ممکن است زوجین بیشتر یکدیگر را در اطلاعات خصوصی خود سهیم کنند. با افزایش طول مدت رابطه شناخت طرفین از یکدیگر بیشتر شده و اعتماد آن‌ها افزایش یا کاهش می‌یابد که در هر دو صورت می‌تواند میزان حریم خصوصی را متأثر سازد. شرکت کننده شماره ۱۲: « بین اوایل ازدواج که هنوز اون اعتماد کامل به همسر شکل نگرفته بود، برای خودم دارم می‌گم، خوب در مورد مسائل

مالی یا مسائل خانوادگی خوب اینجوری پیش می‌ومد که شاید بخوام با احتیاط بیشتری در موردشون صحبت کنم یا این‌ها رو واقعا جز حریم خصوصی خودم بدونم».

خانواده‌ها و اطرافیان: خانواده‌ها و اطرافیان با نحوه تربیت و یا توصیه‌ها و پیشنهادات خود برای میزان حریم خصوصی که باید بین زوجین وجود داشته باشند، عقاید زوجین را تحت تاثیر قرار می‌دهند. این توصیه‌ها گاهی به ضرر زوجین و رابطه آن‌ها تمام می‌شود. شرکت کننده شماره ۲: «اطرافیان می‌تونن این دیدگاه رو بوجود بیارن که حریم خصوصی باشه یا نباشه مثلا دوستای من یا دوستای همسر که بخوان بگن اینو نگیا! یا خانواده‌ها حتی. یعنی به نظر من اطرافیان خانواده‌ها می‌تونن تاثیر گذار باشن».

صمیمیت بین زوجین: به نظر می‌رسد صمیمیت عامل مهمی برای در نظر گرفتن حریم خصوصی باشد. هرچه زوجین احساس صمیمیت و نزدیکی بیشتری با یکدیگر داشته باشند، همسر خود را بیشتر در حریم خصوصی خود سهیم می‌کنند. شرکت کننده شماره ۴: «صمیمیت که زیاد میشه و دونفر خیلی قاطی می‌شن خیلی چیزها از حالت حریم خصوصی شخصی درمیاد و شاید میشه حریم خصوصی دونفرتون و این اجتناب ناپذیره واقعا یعنی اصلا دست خودمون نیست».

حساسیت زیاد: کنجکاوی زیاد در مورد برخی از مسائل می‌تواند به تقویت حریم خصوصی منجر شود. زمانی که افراد تجربه‌ی خوشایندی از همدلی و یا همراهی همسر خود بعد از افشای برخی از اطلاعات ندارند تصمیم می‌گیرند برخی مسائل را صرفا برای خود و در حریم خصوصی خود نگاه دارند. شرکت کننده شماره ۲: «مثلا بستگی به حساسیت‌های بین دو طرف داره اگر من آدم حساسی باشم یا همسرم آدم حساسی باشه سر هر موضوع الکی بخواد جنگ و دعوا و بحث و درگیری پیش بیاد خوب قطعاً اون حریم هم سخت تر میشه».

تجربیات گذشته افراد: وقایعی که افراد در حوزه حریم خصوصی در گذشته تجربه کرده‌اند، عامل مهمی در حریم خصوصی است. در بعضی موارد تجربیات سوء استفاده از اعتماد یا به اشتراک گذاری اطلاعات در گذشته موجب می‌شود افراد تمایلی به در میان گذاشتن اطلاعات شخصی با کسی نداشته باشند. شرکت کننده شماره ۱۴: «آدم‌ها تجربیات بدی که داشتن توی زمینه حریم خصوصی و ضربه‌هایی که خوردن باعث میشه که یا در لاک حریم خصوصی فرو برن و

اطلاعاتشون رو دیگه شیر نکنن با کسی که حالا در ارتباط هستن و دوشش دارن و همسرشون هستش».

صداقت: صداقت باعث می‌شود در عین حال که حریم خصوصی بین افراد حفظ می‌شود، دغدغه‌های حریم خصوصی تا حدودی برطرف شوند. زمانی که ادراک زوجین از همسر خود فردی با صداقت است، درگیری ذهنی کم‌تری برای کنکاش در فعالیت‌های همسر خود دارد. شرکت کننده شماره ۱۲: «واقعا صداقت داشتم توی زندگی. هیچ وقت سعی نکردم سو استفاده بکنم از یه رفتار خاصی یا هیچ وقت هم دروغ نگفتم به ایشون».

انعطاف‌پذیری: انعطاف‌پذیری از این جهت که باعث پذیرش خواسته‌های طرفین می‌شود مهم است. توانایی منطبق شدن با رویدادهای جدید و برخورد مناسب با موضوعات پیش آمده، باعث می‌شود برای به اشتراک گذاری خیلی از اطلاعات فضای مساعدتری فراهم باشد. شرکت کننده شماره ۴: «البته این (میزان حریم خصوصی) به انعطاف آدم‌ها هم خیلی ربط داره بعضی وقتا انعطاف پذیر که باشی خیلی چیزها رو قبول می‌کنی با آغوش باز. ولی بعضی وقتا نه به طور کامل درمورد خیلی چیزا گارد می‌گیری».

آشنایی قبل از ازدواج: آشنایی قبل از ازدواج و در نظر گرفتن حریم خصوصی به عنوان یکی از موضوعات قابل بحث در دوران آشنایی می‌تواند انتظارات واقع‌بینانه و شفاف را از رابطه زوجی برای افراد ترسم کند. از شرکت کننده شماره ۱۰: «به نظر من برمی‌گرده به آشنایی قبل از ازدواج که اگر میدونی همسرت خیلی مؤمن هست مثلاً خیلی کارها رو دوست نداره همسرش انجام بده و تو قبول کردی باید به فکر همسرت احترام بزاری ولی اگر بعد از ازدواج تغییر کرده قضیه فرق می‌کنه و حق با تونه».

شخصیت افراد: شخصیت افراد و ویژگی‌ها و صفات فردی می‌تواند بر نوع نگاه به مفهوم حریم خصوصی تفاوت ایجاد کند. شرکت کننده شماره ۹: «بین به نظر من به شخصیت هر فردی بستگی داره که اون فرد چه شخصیتی داره جدا از اون زندگیشون مثلاً فرد برون‌گراییه یا درون‌گراییه. به نظر من برمی‌گرده به همون شخصیت. به نظرم اگر فرد برون‌گراییه باشه دوست داشته باشه حریم خصوصیش کم‌تر باشه و همه چیز بگه ولی فرد درون‌گرا این شکلی نیست».

رسالنه‌ها: برخی از شرکت کنندگان رسانه‌ها و تبلیغات را عامل مؤثری در میزان حریم خصوصی بین زوجین می‌دانستند. شرکت کننده شماره ۲: « رسانه‌ها تأثیر گذارند. می‌تونن باعث بشن که فکر افراد جهت بگیره. بالاخره حرفای ضد و نقیضی توی جامعه هست. از یه طرف یه سری روان‌شناس‌ها میان می‌گن حریم خصوصی زوجی وجود نداره زن و شوهر نباید بین همدیگه هیچ مرزی قائل بشن از یه طرف دیگه می‌گن که نه فردیت و استقلال و فلان».

میزان تحصیلات: تحصیلات ممکن است دیدگاه افراد را به موضوعات مختلف دستخوش تغییر کند. تحصیلات اطلاعاتی را به افراد اضافه می‌کنند که ممکن است در دیدگاه آن‌ها به حریم خصوصی نقش داشته باشد. شرکت کننده شماره ۱۵: « تحصیلات و اجتماعی بودن طرف باعث میشه که نوع دیدگاهش نسبت به رابطه با طرف مقابلش تأثیر داشته باشه و این نوع نگرش باعث میشه که در برخوردی که با طرف مقابل داره تأثیرگذار باشه. به‌عنوان مثال بالاخره زمانی که میزان تحصیلات فرد میره بالا، برخوردش با افراد مختلف بیشتر میشه، نوع نگرشش می‌تونه تغییر بکنه و تأثیرگذار باشه و این‌ها باعث میشه که بتونه حالا تعریفش از حریم خصوصی متفاوت از کسی باشه که کم‌تر اجتماعی و کم‌تر توی جامعه بوده و میزان تحصیلاتش هم پایین تره».

پیامدهای حریم خصوصی خشک (گسسته) زوجین:

این مضمون اصلی از گفته‌های شرکت کنندگان پیرامون مفهوم حریم خصوصی به‌دست آمده است و شامل دو مقوله فرعی (از بین رفتن اعتماد و تزلزل پایداری رابطه زوجی) می‌شود. این دو مضمون نشان‌دهنده‌ی عواقبی است که در صورت زیاده‌روی در احساس نیاز به حریم خصوصی در رابطه زوجی ممکن است زوجین را درگیر کند. در ادامه مقوله‌های فرعی را مطرح می‌کنیم.

از بین رفتن اعتماد: زمانی که طرفین موضوعات مهم را از یکدیگر مخفی می‌کنند در طول زمان اعتماد خود را به همسر خود از دست می‌دهند. شرکت کننده شماره ۱: « به نظر من بین زن و شوهر به اون صورت که بین بقیه آدم‌ها حریم خصوصی هست بین زن و شوهر نباید وجود داشته باشه چون باعث از بین رفتن اعتماد یا جدایی بیشتر زن و شوهر میشه».

تزلزل پایداری رابطه زوجی: تزلزل پایداری و سستی روابط را می‌توان به‌عنوان یکی از پیامدهای حریم خصوصی با مرزهای خشک (گسسته) بین زوجین در نظر گرفت. حریم خصوصی با مرزهای خشک در مواردی موجب ایجاد سوء تفاهم و برداشت‌های نادرست از عملکرد شخص

مقابل می‌شود و با کاهش میزان صمیمیت ادراک شده طرفین موجب آسیب در رابطه می‌شود. شرکت کننده شماره ۱: «اگر حریم خصوصی زیاد بین زن و شوهر وجود داشته باشد ممکنه گاهی اوقات به شدت باعث شکاک شدن دو طرف بشه. اگر مثلاً رمز گوشی رو به همسری اجازه نده که شوهرش داشته باشه خوب این باعث شکاک شدن طرف مقابل میشه و این پایه‌های روابط رو سست می‌کنه».

سؤال دوم: از دیدگاه زوجین چه مواردی جزء حریم خصوصی است؟

جدول ۳. مضمون اصلی، مضامین فرعی و مفاهیم اولیه مستخرج از تحلیل داده‌ها

مضمون اصلی	مضمون فرعی	مفاهیم اولیه
مصادیق حریم خصوصی	مسائل خانوادگی	مشکلات مالی خانوادگی، درگیری اعضای خانواده باهم، مشاجرات مربوط به ارث، درد و دل‌های خواهر برادری، اختلافات بین پدر و مادر
	موبایل و فضای مجازی	چت‌ها، فضای اینستاگرام، گالری عکس‌ها، حساب‌های بانکی، یادداشت‌های شخصی
	مسائل کاری	ارتباط با همکاران، بحران‌های کاری، فشارهای استرس‌زای مقطعی کاری،
	مسائل مالی	میزان درآمد، نحوه خرج کردن، میزان پس انداز، میزان کمک‌های مالی به دیگران از جمله خانواده اصلی
	افکار و احساسات هر فرد	عقاید و ارزش‌های هر فرد، احساسات مثبت و منفی درباره برخی امور، فضای عاطفی برخی از خاطرات،

■ مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه زوجین: یک مطالعه پدیدارشناختی

مضمون اصلی	مضمون فرعی	مفاهیم اولیه
	گذشته هر فرد	رابطه با جنس مخالف قبل از ازدواج، گذشته خانوادگی و دوران کودکی، گناهان مرتکب شده قبل از ازدواج، خاطرات افراد
	مسائل مربوط به دیگران	مشکلاتی که دیگران بازگو می‌کنند، قرض کردن پول توسط دیگران، زمانی که پای آبروی کسی در میان باشد
	فعالیت‌های مورد علاقه	فعالیت‌هایی که قبل از ازدواج وجود داشته است، برخی کارهای زیبایی صورت، مسافرت با دوستان، اوقات فراغت تنهایی برای فعالیت‌هایی که مورد علاقه همسر نیست
	خطاها و اشتباهات افراد	لغزش در رابطه زوجی، خیانتی که تمام شده و همسر از آن مطلع نیست، گناهی که بین ما و خداست و بازگو شدن آن در اسلام هم جایز نیست
	روابط اجتماعی	روابط دوستی، انتخاب افرادی که به نوعی با آن‌ها ارتباط داریم، انتخاب دوستان، نحوه و میزان ارتباط با دیگران، میزان ارتباط با جنس مخالف در اجتماع

مصادیق حریم خصوصی:

این مضمون شامل دیدگاه زوجین نسبت به مواردی است که آن‌ها را حریم خصوصی می‌دانند و شامل ۱۳ مقوله فرعی است. در ادامه این مقوله‌ها مطرح می‌شوند.

مسائل خانوادگی: یکی از مقولات مهم در زمینه حریم‌های بین زوجین، مسائل خانوادگی است. بسیاری از افراد تمایلی به آگاهی همسر از مسائل خانواده اصلی خود ندارند و در بسیاری از موارد آن را لازم نمی‌دانند. شرکت کننده شماره ۱: «در حقیقت من در خانواده‌م ممکنه یه اتفاقاتی افتاده باشه، ایشون تو خانوادشون ممکنه یه اتفاقاتی افتاده باشه که دوست نداشته باشه من بدونم و این حریم خصوصیشه و یه جای امنیه که دلش نمی‌خواد من بدونم و منم خودم سؤال نمی‌پرسم».

موبایل و فضای مجازی: چند نفر بخشی از فعالیت‌های خود در موبایل و فضاهای مجازی را در رابطه زوجی جزء حریم شخصی خود می‌دانستند. شرکت کننده شماره ۷: «من خیلی وقتا دوست ندارم وقتی گوشی من زنگ می‌خوره تو خونم همسرم بره برداره ببینه کیه بعد بیاد به من بگه فلانی زنگ زده. خب من خودم مثلاً می‌تونم برم این کار رو انجام بدم چرا باید اون انجام بده. یا مثلاً وقتی حوصلش سر میره بره تو اینستگرام من بره تو چتای واتس‌آپ منو بخونه و گوشی منو چک کنه».

ارتباط با دوستان: تعدادی روابط با دوستانشان از جمله گفتگوها، اختلافات، انتخاب دوستان و موارد این چنینی را جز حریم خصوصی خود می‌دانستند. شرکت کننده شماره ۵: «رابطه با دوست‌هام که فکر می‌کنم حریم خصوصیه».

مسائل کاری: برخی افراد، مسائل و اتفاقات کاری اعم از رویدادهای محل کار مشاجرات یا بحران‌ها یا مواردی از این دست را جزء حریم‌های زوجی می‌دانستند. شرکت کننده شماره ۱: «من می‌دونم که همسر من خیلی دوست نداره در مورد کارش با کسی صحبت کنه خوب منم خیلی نمی‌پرسم اگر هم بپرسم خیلی جزئی می‌پرسم و ایشون هم جزئی جواب میدن».

مسائل مالی: برخی افراد نیز مسائل مالی را جز حریم خصوصی در نظر می‌گرفتند. شرکت کننده شماره ۷: «البته حساب‌های مالی و درآمدی هم جزئی از حریم خصوصی بنده هست».

افکار و احساسات هر فرد: ذهن انسان مملو از افکار و تصوراتی است که می‌توانند بسیار خصوصی باشند و ما از آنها محافظت کنیم. برخی شرکت کنندگان اشاره کردند که ازدواج به این معنی نیست زوجین حتی افکار یکدیگر را تحت کنترل بگیرند اما به اشتراک گذاری احساساتمان

با یکدیگر سودمند است. شرکت کننده شماره ۱۴: « شاید دوست دارم تو حریم خصوصیم افکاری رو که دوست دارم داشته باشم». شرکت کننده شماره ۸: « گاهی من ساکت و تو فکرم. همسرم انقدر می پرسه به چی فکر میکنی آدم عصبی میشه».

گذشته هر فرد: برخی از شرکت کنندگان، مسائل مربوط به گذشته خود قبل از ازدواج را حریم خصوصی بین خودشان و همسرانشان می دانستند. لازم به ذکر است این ادعا مربوط به زمانیست که عدم اطلاع از این موضوعات آسیبی به رابطه کنونی آنها با همسرانشان نمی زند. شرکت کننده شماره ۹: « اینکه گذشتمو نمی خوام بهش بگم میشه حریم خصوصی من». شرکت کننده شماره ۱۸: « فکر می کنم اطلاعات بی فایده گذشته دو طرف می تونه حریم خصوصی باشه و خیلی خوب نباشه که زن و شوهر کنکاش کنن توی شرایط قدیم همدیگه. به هر حال اینکه تو چه کار کردی؟ باکی بودی؟ چی بودی؟ چطور تایم گذروندی؟ به خاطر اینکه این آثار مخربی داره. باز اینجا حریم خصوصی در راستای ارتقای رابطه تعریف می شه».

مسائل مربوط به دیگران: بعضی از افراد معتقد بودند مسائلی وجود دارد که مربوط به دیگران است و هیچ ارتباطی به رابطه زوجین پیدا نمی کند و حتی بازگو کردن برخی از این اطلاعات موجب ریختن آبروی فردی دیگر می شود. این گونه موارد نیز حریم خصوصی هر فردی حتی در رابطه زوجی است. شرکت کننده شماره ۱۰: « یه سری اطلاعاتم مربوط میشه به دیگران که من می دونم باز هیچ دلیلی نداره همسرم بدون». شرکت کننده شماره ۱: « مورد دیگه حریم خصوصی در رابطه با کس دیگه ای بوده. یا مثلاً کسی صحبتی رو کرده که دوست نداره کس دیگه بدونه جز من، خوب طبیعتاً برای این که حق اون فرد محفوظ بمونه این حریم خصوصی بین ماست».

فعالیت های موردعلاقه: فعالیت های موردعلاقه هر فرد می تواند حریم خصوصی او باشد. شرکت کننده شماره ۲: « یه جاهایی خود من به شخصه دوست دارم بگم که من دوست دارم برم فلان کار کنم روی صورتم ولی همسرم این رضایت نداره.. یه جاهایی ممکنه به فکرم بیاد که بابا من مثلاً دوست دام این کار انجام بدم یعنی علایق خود من اینجا هیچ نقشی نداره؟ به نظرم اینام حریم خصوصی باید باشه».

خطاها و اشتباهات افراد: برخی معتقد بودند اشتباهاتی که افراد مرتکب شده اند نیز می تواند در روابط گفته نشود و حریم خصوصی آن فرد باقی بماند. شرکت کننده شماره ۱: « یعنی خدایی

نکرده‌ی‌ه کار اشتباهی انجام دادن و پشیمون‌اند یا به گناهی کردند که پشیمون‌اند که این بین خودشونه و خدا. و اینجوریم که تو اسلام داریم و تو دینمون، اینکه تجسس نکنید و حتی گناهتون رو جار نزنید».

روابط اجتماعی: برخی از شرکت‌کنندگان روابط اجتماعی و ارتباطات خارج از محدوده خانواده را حریم خصوصی می‌دانستند. شرکت‌کننده شماره ۹: «به نظرم باید منو بشناسه و بدونه که حالا من تو یه جمعی هر جور که رفتار می‌کنم به خودم ربط داره. به نظر من اینا یه چیز شخصیه و به خودم ربط داره و خودم می‌تونم مدیریتش کنم و اگر نمی‌تونم مدیریت کنم پس صلاحیت اینکه با من ازدواج بکنه رو نداشتم. اینا یه خورده آزار دهنده است توی روابط ما».

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به منظور بررسی دیدگاه زوجین نسبت به مفهوم حریم خصوصی انجام شد. یکی از مضامین اصلی در ارتباط با دیدگاه شرکت‌کنندگان به مفهوم حریم خصوصی، "مفهوم بندی حریم خصوصی" است. این مضمون اصلی نشان‌دهنده دیدگاه شخصی هر یک از افراد شرکت‌کننده به حریم خصوصی است. مقوله‌های فرعی این مضمون شامل کنترل اطلاعات، نسبی بودن حریم خصوصی، حریم خصوصی به‌عنوان چهارچوبی امن، حریم خصوصی به‌عنوان مرز، عدم آسیب به دیگران در صورت وجود حریم خصوصی و حریم خصوصی به‌عنوان یک حق است، که همگی مقوله‌هایی هستند که از تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهشی استخراج شده‌اند. از دیدگاه سولو (۲۰۰۱) تعاریف حریم خصوصی می‌تواند در ۶ دسته جای داده شوند که شامل: ۱- حق تنها ماندن ۲- دسترسی محدود دیگران به فرد ۳- رازداری و عدم آگاهی همه‌ی افراد از برخی اطلاعات ۴- کنترل بر اطلاعات شخصی ۵- حمایت از شخصیت ۶- صمیمیت. نتایج این پژوهش درباره‌ی دیدگاه شرکت‌کنندگان به حریم خصوصی با این ۶ دسته از تعاریف حریم خصوصی همسو است در نظریه مینوچین^۱ (۱۹۷۴) مفهوم مرز به وجود مرزبندی شفاف بین اعضای خانواده اطلاق می‌شود که باعث می‌شود اعضا هم حس استقلال و هم حس حمایت شدن را از دیگری دریافت کنند (گلدنبرگ و گلدنبرگ^۲، ۲۰۰۸؛ ترجمه مهرداد فیروزبخت، ۱۳۹۶). در نظریه

1. Minuchin, S

2. Goldenberg, H & Goldenberg, I

گشتالت نیز مفهوم تماس نشان‌دهنده تماسی است که در عین ارتباط با دیگران حس فردیت و هویت شخص نیز حفظ شود (پروچسکا و نورکراس^۲، ۲۰۱۳؛ ترجمه یحیی سید محمدی، ۱۳۹۵). پترونو (۲۰۰۲) نیز از استعاره‌ی مرزها در نظریه خود استفاده می‌کند تا نشان دهد که اگرچه ممکن است جریانی از اطلاعات خصوصی برای دیگران وجود داشته باشد، مرزها خطوط مالکیت را مشخص می‌کنند. با این توضیحات می‌توان نتیجه گرفت که برای داشتن رابطه‌ی سالم و موثر، میزان قابل قبولی از استقلال برای هر فرد نیاز است. لازم به ذکر است که دیدگاه بیشتر شرکت‌کنندگان در طول مصاحبه به حریم خصوصی که بین خودشان و همسرشان وجود داشته است به صورتی بود که حتی اگر به وجود حریم خصوصی بین زوجین اعتقادی نداشتند، اما احترام به برخی زمینه‌ها را لازم می‌دانستند و یا دخالت در همه‌ی امور و سلب استقلال از شریک زندگی‌شان را نادرست می‌دانستند. از طرفی حریم خصوصی برای هر فردی معنای متفاوتی دارد و نسبی است. دیدگاه افراد به حریم خصوصی تعیین‌کننده انتظارات آنان برای این مفهوم است. مقوله نسبی بودن مفهوم حریم خصوصی با پژوهش میرخشتی (۱۳۹۲) که در یافته‌های حاصل از آن پژوهش نیز نسبی بودن مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه مصاحبه‌شونده‌ها مشخص شده است، همسو است.

یکی دیگر از مضامین اصلی موجود در این پژوهش که از دیدگاه شرکت‌کنندگان به دست آمده است، عوامل مرتبط با حریم خصوصی بین زوجین است. مقوله‌های استخراج‌شده شامل اعتماد، طول مدت رابطه، خانواده‌ها و اطرافیان، صمیمیت بین زوجین، حساسیت زیاد، تجربیات گذشته افراد، صداقت، انعطاف‌پذیری، آشنایی قبل از ازدواج، شخصیت افراد، رسانه‌ها هستند. اعتماد مقوله‌ی مهمی است. زوجینی که اعتماد را به‌عنوان عامل مؤثر در حریم خصوصی در نظر گرفته‌اند، معتقدند که اگر اعتماد بین زوج‌ها وجود داشته باشد، می‌توانند در رابطه به یکدیگر اجازه دهند تا سطحی از حریم خصوصی را برای خود نگاه دارند. به‌طور مثال برخی افراد کنترل کردن موبایل در رابطه را نشان از عدم وجود اعتماد در آن رابطه می‌دانند (نگگ کونگو، ۲۰۱۶). اما همان‌طور که به آن اشاره خواهیم کرد خشک بودن در حریم خصوصی نیز می‌تواند منجر به از بین رفتن و یا کاهش اعتماد بین زوجین نیز بشود. عامل اعتماد را می‌توان همسو با پژوهش مکارتی (۲۰۱۷) دانست که اعتماد را

1. Gestalt
2. Prochaska, J & Norcross, J

یکی از عوامل موثر در خود افشایی می‌داند. مقوله صداقت نیز با مقوله اعتماد دارای همپوشانی هستند. برخی از شرکت کنندگان صادق بودن با شریک زندگی‌شان را عاملی مؤثر در کاهش حریم خصوصی در نظر گرفتند.

یکی دیگر از مقوله‌های به دست آمده، صمیمیت است. صمیمیت باعث می‌شود افراد بتوانند با آسودگی خاطر بیشتری اطلاعاتشان را در اختیار یکدیگر قرار دهند. در این پژوهش نیز برخی افراد صمیمیت بین زوجین را عامل مهم در کاهش حریم خصوصی در رابطه زوجی در نظر گرفتند. مقوله صمیمیت با پژوهش‌های پیشین نیز همسو است. فینکنر و بویکان تیک (۲۰۱۵) بیان می‌کنند افرادی که افشای متقابل دارند احساس صمیمیت بیشتری می‌کنند. لی (۲۰۱۶) مدلی را ارائه می‌دهد که در این مدل افشای اطلاعات موجب صمیمیت می‌شود و صمیمیت نیز به نوبه خود رضایت از زندگی را افزایش می‌دهد. همچنین ویلیامز، فینکنر و کرخوف (۲۰۲۰) معتقدند هر چه روابط صمیمی‌تر باشد، افشای اطلاعات نیز بیشتر است.

طول مدت رابطه، مقوله دیگری است که برخی از زوجین به آن اشاره کرده‌اند. زمان در روابط عامل مهمی است. طی گذشت زمان افراد از خصوصیات یکدیگر اطلاعات بیشتری به دست می‌آورند، این شناخت می‌تواند تعیین کننده رفتار افراد باشد. همچنین در برخی روابط عامل زمان ممکن است صمیمیت بین زوجین را کاهش یا افزایش دهد و در هر صورت عاملی موثر برای میزان خود افشایی افراد است. برخی پژوهش‌ها نشان می‌دهند که هر چه مدت زمان رابطه زوجین طولانی‌تر باشد، خود را بیشتر افشا کرده‌اند و رضایت بیشتری نیز دارند (اسپرچر، ۱۹۸۷). البته پژوهش‌هایی نیز وجود دارند که نشان می‌دهند در زمان بررسی رابطه بین افشای خود و رضایت از رابطه، طول مدت رابطه نه برای زنان و نه برای مردان با اهمیت نبوده است (سندرسون و کانتور، ۱۹۹۷؛ پراگر، ۱۹۸۹).

یکی دیگر از مضامین اصلی استخراج شده از دیدگاه شرکت کنندگان به حریم خصوصی مضمون "پیامدهای حریم خصوصی با مرزهای خشک و گسسته" است که شامل دو مقوله فرعی ۱- از بین رفتن اعتماد ۲- تزلزل رابطه زوجی است. در صورت خشک بودن در حریم خصوصی به گونه‌ای که زوج به یکدیگر اجازه ورود به فضای شخصی خود را به طرق مختلف کلامی و غیر کلامی نمی‌دهند و مسدود می‌کنند، مشکلاتی پدید می‌آید و به دنبال این وضعیت

اعتماد کاهش پیدا می‌کند و شاید این سلب اعتماد بتواند ما را به مقوله فرعی دوم یعنی تزلزل پایداری رابطه که نظر برخی دیگر از شرکت کنندگان بود، برساند. پژوهش اسپرچر (۱۹۸۷) نشان می‌دهد خودافشایی تأثیر مثبتی در پایداری رابطه دارد. در پژوهش فینکنر، کرخوف، ریگنی و برنج (۲۰۰۹) نتایج نشان داد که سطوح بالاتر پنهان کاری درک شده از شریک زندگی به‌طور مداوم پیش‌بینی‌کننده‌ی سازگاری ضعیف رابطه، تعارض بیشتر و اعتماد کم‌تر بود. افرادی که احساس طرد شدن را بیشتر ادراک کرده بودند سازگاری پایین‌تر، تعارض بیشتر و اعتماد کم‌تری به شریک زندگی خود داشتند. همچنین در پژوهش اوسل، لین، نی و بوش (۲۰۱۰) یافته‌ها نشان می‌دهد که خود مخفی سازی در روابط عاشقانه با سلامت رابطه پایین‌تر مرتبط است.

پژوهش حاضر به بررسی مواردی که زوجین آن‌ها را حریم خصوصی می‌دانند نیز پرداخته است. شاید یکی از مهم‌ترین مضامین اصلی که در این پژوهش به‌دست آمده است، مضمون مصادیق حریم خصوصی باشد. مسائل خانوادگی، موبایل و فضای مجازی، ارتباط با دوستان، پوشش، مسائل کاری، افکار و احساسات افراد، مسائل مالی، گذشته افراد، مسائل مربوط به دیگران، فعالیت‌های موردعلاقه و خطاها و اشتباهات افراد همگی مقوله‌های استخراج‌شده از مصاحبه‌ها برای مضمون مصادیق حریم خصوصی هستند. مصادیق مذکور مبین این واقعیت است که حریم خصوصی در رابطه همسری با سایر روابط شرایط متفاوتی دارد. به اذعان مشارکت کنندگان زن و شوهر در سایر روابط خود به‌جز رابطه زوجی حریم مشخص و محکمی را نشان می‌دهند و حول مصادیق ذکر شده با دیگران مرز مشخص دارند اما در رابطه خود جز در مواردی مانند گذشته فرد و خانواده مبداء و دیگران، این حریم وجود ندارد یا کمرنگ است و در عوض در سایر حوزه‌های مرتبط با رابطه زوجی خود آشکارسازی پررنگ است.

یکی از مقوله‌ها مسائل خانوادگی است. ۱۴ نفر از شرکت کنندگان بیان کرده‌اند که مسائل خانواده اصلی و اتفاقات پیش‌آمده در خانواده، جزء حریم خصوصی ما با همسرمان است. لازم به ذکر است که تنها برخی از شرکت کنندگان به کاملاً خصوصی بودن در این زمینه اشاره کرده‌اند و بیشتر شرکت کنندگان فقط به برخی از رویدادهای خانوادگی به‌عنوان حریم خصوصی اشاره داشتند.

در پژوهش حاضر افکار و احساسات افراد، خصیصه‌های فردی و فعالیت‌های موردعلاقه به‌عنوان مواردی هستند که برخی از شرکت‌کنندگان مطرح کرده‌اند. در پژوهش بلیتر (۲۰۰۲) نیز یافته‌ها نشان دادند افزایش احساسات فردی شخص و افشای علایق و سلیقه‌های فرد از نظر آماری به‌طور منفی با رضایت رابطه در ارتباط است. نتیجه حاصل از پژوهش بلیتر شاید به دلیل اختلافاتی است که بعد از افشای احساسات و سلیقه‌ها، زوجین در ارتباطشان متوجه می‌شوند و این باعث کاهش رضایت بین زوجین می‌شود. اینکه برخی از شرکت‌کنندگان به این موارد به‌عنوان حریم خصوصی اشاره کرده‌اند نیز شاید به دلیل تجربیات منفی در افشای این‌گونه اطلاعات به شریک زندگی‌شان باشد. در پژوهش بلیتر ابعادی از افشای خود نیز که همبستگی مثبتی با رضایت از رابطه داشته‌اند شامل افشای احساسات فرد نسبت به شرکت زندگی و افشای احساسات فرد نسبت به پول و کار و توانایی صحبت کردن درباره‌ی احساسات فرد نسبت به آینده رابطه بوده است.

حریم خصوصی موضوعی است که شاید در گذشته بیشتر به‌عنوان رعایت حدود مرزها و نگه‌داشتن احترام‌ها در روابط از آن یادشده است و حریم خصوصی به‌صورتی که امروزه در جامعه وجود دارد مطرح نبود. با گسترش روابط و امکانات زمان حاضر، پررنگ‌تر شدن مفهوم حریم خصوصی امری اجتناب‌ناپذیر است. همچنین ورود فرهنگ‌های مختلف از جمله فرهنگ فردگرایی که از جوامع غربی وارد جوامع جمع‌گرا می‌شود و به داشتن استقلال و داشتن حریم خصوصی در همه انواع روابط تأکید می‌کند، می‌تواند عامل مؤثری در افزایش میل افراد به داشتن حریم شخصی باشد.

حریم خصوصی یک مفهوم و نیاز دیالکتیکی است، به این معنا که همه‌ی انسان‌ها در همه‌ی انواع روابط به دنبال میزان بهینه‌ای از حریم خصوصی هستند که هم بتوانند حس امنیت و آرامش در حریم خصوصی خود داشته باشند و حس استقلال کنند، و هم بتوانند از طریق افشای خودشان با دیگران ارتباط بگیرند و احساس خوبی از شنیده شدن داشته باشند. رابطه زوجی، رابطه‌ای منحصربه‌فرد است. همین امر باعث پیچیدگی تصمیم‌گیری درباره‌ی خیلی از موضوعات می‌شود. مسئله حریم خصوصی نیز از این امر مستثنا نیست. تصمیم‌گیری درباره‌ی خصوصی و یا عمومی بودن در روابط زوجی، مرز بسیار باریک و حساسی دارد. کاملاً عمومی بودن و احساس از دست رفتن استقلال فکری و عملی در این رابطه، ممکن است رضایت از زندگی را کاهش دهد. از

■ مفهوم حریم خصوصی از دیدگاه زوجین: یک مطالعه پدیدارشناختی

طرفی کاملاً خصوصی بودن نیز می‌تواند برای روابط زوجی بسیار آسیب‌زننده و مضر باشد و پیامدهایی همچون کاهش اعتماد، کاهش سلامت رابطه و عدم پایداری رابطه را در پی داشته باشد. بنابراین زوجین باید با دقت و هوشیاری در این باره تصمیم‌گیری کنند و سطحی از حریم خصوصی را در رابطه خودشان به وجود آورند که هر دو از شرایطشان راضی باشند.

با توجه به تفاوت دیدگاه مردان و زنان به مفهوم حریم خصوصی پیشنهاد می‌شود تا دیدگاه‌های زنان و مردان به حریم خصوصی به صورت مقایسه‌ای مطالعه شود. همچنین با توجه به تفاوت‌های فرهنگ‌های مختلف در نگاه به حریم خصوصی پیشنهاد می‌شود پژوهشگران مدلی متناسب با فرهنگ و هنجارهای کشورمان برای حریم خصوصی زوجی ارائه دهند. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های مشابه، جامعه‌ی آماری پژوهش زوجینی باشند که سن ازدواج آنان بیش از ۱۰ سال باشد. نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند در مشاوره‌های پیش از ازدواج بسیار مهم باشد. بسیاری از جوانان در شرف ازدواج، به مسئله حریم خصوصی در دوران آشنایی توجهی نمی‌کنند و این عدم توجه ممکن است باعث بروز مشکلاتی بعد از ازدواج شود. لذا نتایج این پژوهش برای مشاوران پیش از ازدواج می‌تواند مفید باشد تا به بررسی کامل و جامع‌تری از این موضوع بپردازد. از محدودیت‌های پژوهش حاضر می‌توان به همکاری محدود مردان برای مشارکت در پژوهش و تعداد کم‌تر آنان در مصاحبه‌ها اشاره کرد. در این پژوهش در ارتباط با گفته‌هایی که شرکت‌کنندگان درباره‌ی همسرانشان ارائه دادند، صرفاً به گفته‌های آنان اکتفا شده است و صحت صحبت‌های آنان مورد بررسی قرار نگرفته است. هیچ‌یک از شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر صاحب فرزند نبوده‌اند و ممکن است وجود فرزند دیدگاه زوجین نسبت به حریم خصوصی را متأثر سازد. علاوه بر این همه‌ی مصاحبه‌های پژوهش حاضر به دلیل شیوع ویروس کرونا، غیرحضور و مجازی انجام شده است.

تشکر و قدردانی

پژوهش حاضر مستخرج از پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره خانواده است. بدین وسیله پژوهشگران مراتب قدردانی خود را برای همکاری صادقانه شرکت‌کنندگان اعلام می‌دارند.

منابع

- پروچسکا، ج.، نورکراس، ج. (۲۰۱۳). نظریه‌های روان درمانی. ترجمه سید محمدی، ی. (۱۳۹۵). تهران، نشر روان.
- سنائی منش، م.، زارعی، ا. (۱۳۹۴). بررسی تأثیر آموزش مهارت خودافشایی برصمیمیت زناشویی و ابعاد آن در زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره شهر بندر عباس. *اولین همایش علمی پژوهشی روانشناسی، علوم تربیتی و آسیب شناسی جامعه*.
- شعبانی، ر.، مومنی، ع.، ایزدی فرد، ع. (۱۴۰۰). حل تعارض تحکیم خانواده با قبول حریم خصوصی زوجین. *فصلنامه تخصصی مطالعات فقه و حقوق*. ۴(۲)، ۱۳۸-۱۱۵.
- گلدنبرگ، ا.، گلدنبرگ، ه. (۲۰۰۸). خانواده‌درمانی. ترجمه فیروزبخت، م. (۱۳۹۶). تهران، موسسه خدمات فرهنگی رسا.
- مریدیان، ح. (۱۳۹۶). پیامدهای نامطلوب پنهان‌کاری نابه‌جا در زندگی زناشویی. *پژوهشنامه سبک زندگی*، ۳(۵)، ۴۵-۵۹.
- محسنی، ط. (۱۳۹۵). حق حریم خصوصی در روابط زوجین (عناصر، مصادیق و آثار). *پژوهشنامه فقهی حقوقی زنان و خانواده*. ۲(۳)، ۸۷-۱۰۸.
- میرخشتی، ف. (۱۳۹۲). حریم خصوصی بین همسران: عرصه تعاملات و تعارضات. *فصلنامه جامعه پژوهی فرهنگی*، ۴(۴)، ۱۶۵-۱۸۴.
- Billeter, C. B. (2002). An exploration of eight dimensions of self-disclosure with relationship satisfaction. Unpublished master's thesis, Virginia Polytechnic Institute and State University, Virginia.
- Bazarova, N. N., & Choi, Y. H. (2014). Self-disclosure in social media: Extending the functional approach to disclosure motivations and characteristics on social network sites. *Journal of Communication*, 64(4), 635-657.
- Çağ, P., & Yıldırım, İ. (2018). The Mediator Role of Spousal Self-Disclosure in the Relationship between Marital Satisfaction and Spousal Support. *Educational Sciences: Theory & Practice*, 18(3)701-736.
- Crapo, J. S., Miller, J. A., Rhodes, M. R., Bradford, K., & Higginbotham, B. J. (2020). Couple-Level Patterns of Disclosure Process Beliefs and Their Association with Marital Satisfaction. *Marriage & Family Review*, 56(7), 657-676.
- Finkenauer, C., & Buyukcan-Tetik, A. (2015). To know you is to feel intimate with you: Felt knowledge is rooted in disclosure, solicitation, and intimacy. *Family Science*, 6(1), 109-118.

- Finkenauer, C., & Hazam, H. (2000). Disclosure and secrecy in marriage: Do both contribute to marital satisfaction?. *Journal of Social and Personal Relationships*, 17(2), 245-263.
- Finkenauer, C., Kerkhof, P., Righetti, F., & Branje, S. (2009). Living together apart: Perceived concealment as a signal of exclusion in marital relationships. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 35(10), 1410-1422.
- Horne, R. M., & Johnson, M. D. (2018). Gender role attitudes, relationship efficacy, and self-disclosure in intimate relationships. *The Journal of Social Psychology*, 158(1), 37-50.
- Hammonds, J. R., Ribarsky, E., & Soares, G. (2020). Attached and Apart: Attachment Styles and Self-Disclosure in Long-Distance Romantic Relationships. *Journal of Relationships Research*, 11. DOI: <https://doi.org/10.1017/jrr.2020.10>
- Hatfield, E. (1984). The dangers of intimacy. In *Communication, intimacy, and close relationships* (pp. 207-220). Academic Press.
- Jensen, J. F., & Rauer, A. J. (2015). Marriage work in older couples: Disclosure of marital problems to spouses and friends over time. *Journal of Family Psychology*, 29(5), 732-743. <https://doi.org/10.1037/fam0000099>
- Laurenceau, J. P., Barrett, L. F., & Rovine, M. J. (2005). The interpersonal process model of intimacy in marriage: A daily-diary and multilevel modeling approach. *Journal of family psychology*, 19(2), 314.
- Lee, J. (2016). Self-disclosure and relational outcomes: The context-dependent disclosure intimacy satisfaction (Cddis) model (Doctoral dissertation, University of Kansas).
- Maas, J., Wismeijer, A. A., & Van Assen, M. A. (2019). Associations between secret-keeping and quality of life in older adults. *The International Journal of Aging and Human Development*, 88(3), 250-265.
- Masaviru, M. (2016). Self-disclosure: Theories and model review. *Journal of Culture, Society and Development*, 18(1), 43-44.
- McCarthy, M. H., Wood, J. V., & Holmes, J. G. (2017). Dispositional pathways to trust: Self-esteem and agreeableness interact to predict trust and negative emotional disclosure. *Journal of personality and social psychology*, 113(1), 95-116.
- MorrSerewicz, M. C., Dickson, F. C., Huynh Thi Anh Morrison, J., & Poole, L. L. (2007). Family privacy orientation, relational maintenance, and family satisfaction in young adults' family relationships. *Journal of Family Communication*, 7(2), 123-142.

- Ngconggo, M. (2016). Mobile communication privacy management in romantic relationships: a dialectical approach. *Communicatio*, 42(1), 56-74.
- Paubel, L. (2018). Driving Forces in Disclosure: Self-Disclosure Goals and Intimacy at the Podium.
- Petronio, S. (2002). Boundaries of privacy: Dialectics of disclosure. *Suny Press*.
- Pik-chu, Tse. (2013). 'Privacy in the Family', at: *International Handbook of Chinese Families*, Chan Kwok-bun (ed.), New York: Springer.
- Prager, K. J. (1989). Intimacy status and couple communication. *Journal of Social and Personal Relationships*, 6(4), 435-449.
- Sanderson, C. A., & Cantor, N. (1997). Creating satisfaction in steady dating relationships: The role of personal goals and situational affordances. *Journal of Personality and Social Psychology*, 73(6), 14-24.
- Daniel J. Solove (2002). Conceptualizing Privacy. *California Law Review*, 90(4), 1087-1155. doi:10.2307/3481326
- Slepian, M. L., & Bastian, B. (2017). Truth or punishment: Secrecy and punishing the self. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 43(11), 1595-1611.
- Slepian, M. L., Halevy, N., & Galinsky, A. D. (2019). The solitude of secrecy: Thinking about secrets evokes goal conflict and feelings of fatigue. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 45(7), 1129-1151.
- Slepian, M. L., & Moulton-Tetlock, E. (2019). Confiding secrets and well-being. *Social Psychological and Personality Science*, 10(4), 472-484.
- Sprecher, S. (1987). The effects of self-disclosure given and received on affection for an intimate partner and stability of the relationship. *Journal of Social and Personal Relationships*, 4(2), 115-127.
- Sprecher, S., Treger, S., Wondra, J. D., Hilaire, N., & Wallpe, K. (2013). Taking turns: Reciprocal self-disclosure promotes liking in initial interactions. *Journal of Experimental Social Psychology*, 49(5), 860-866.
- Uysal, A., Lin, H. L., & Knee, C. R. (2010). The role of need satisfaction in self-concealment and well-Being. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 36, 187-199. doi:10.1177/0146167209354518
- Uysal, A., Lin, H. L., Knee, C. R., & Bush, A. L. (2012). The association between self-concealment from one's partner and relationship well-being. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 38(1), 39-51.
- Wang, J., Qi, L., & Cui, L. (2014). The mediating effect of personality traits on the relationship between self-concealment and subjective well-being. *Social Behavior and Personality: an international journal*, 42(4), 695-703.

Willems, Y. E., Finkenauer, C., & Kerkhof, P. (2020). The role of disclosure in relationships. *Current opinion in psychology*, 31, 33-37.

